

UTRECHTSCH PROVINCIALE - STADS-COURANT ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

WAT ZAL MEN BIJ DE EERSTE KAMER VERZOEKEN?

Sommige onhandige vrienden van het Ministerie hebben de strekking van het Utrechtsch verzoekschrift gelaakt. De verzoenende, waarheidlievende geest van onze burgerij, afkeerig van den strijd der partijen, en slechts verbetering, niet de verwerping van het ontwerp van wet, veelmin den val van het Kabinet beoogende, was in die petitie uitgedrukt. Zij strekte daartoe, dat de Tweede Kamer een vruchtbaar gebruik zoude maken van het haar, in 1848 na veeljarigen aandrang, toegekend recht van amendement. Dat recht is haar alleen, niet aan de Eerste Kamer verleend. — Wij zullen wel dra vernemen, of en welk gevolg gegeven zij aan het, door enkele leden der Staten-Generaal aangekondigd voornemen, om wijzigingen in de voordragt aan het oordeel der meerderheid te onderwerpen, welken uitslag die pogingen hebben gehad. — Wij durven ons naauwelijks voorstellen, dat de ijver tot overhaasting, die niet eens den dag van rouw in de Residentie zelve ontzag, zich door eenig belangrijk amendement zal hebben laten bedwingen. — Maar, wordt die vrees bewaarheid; heeft de welwillendheid der bemiddelaars niets gebaat, en schipbreuk geleden op de hardnekkigheid der oogendienaars van het Ministerie, welnu, het zullen die blinde lofredenaren zijn, wier onbepaalde goedkeuring den Bewindvoerders eene slechte dienst zal hebben bewezen. De inhoud der petitie, gelijk de taak der Eerste Kamer, zal daardoor vereenvoudigd zijn. De verwerping der wet met hare grove en tastbare, door niemand ontkende gebreken, welke men niet wil hebben willen verbeteren, zal de natuurlijke uitkomst zijn van eene overijling, met zoo veel haastigheid gepaard.

11 Junij 1850. G. W. VREEDE.

U T T E R L J. K E N N I S G E V I N G.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht, Geaten art. 10, 11 en 12 der wet op de Schutterij, in dato 11 April 1847 (Staatsblad No. 17) en art. 11 van het Koninklijk besluit van 21 Maart 1848, (Staatsblad No. 6);

Bezoeken bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de Alphabetische lijst der zich dit jaar tot inschrijving voor de Schutterij, aangemeld hebbende ingezetenen, van Donderdag den 13. tot en met Donderdag den 30. dier maand, (de invallende zondag daarvan uitgezonderd), openbaar zal hangen van 10 tot des namiddags te 1 uur, in het Bureau der Schutterij ten Stadhuis, ter inzage zal voorliggen, ten einde ieder daardoor in staat te stellen, om, ingeval hem eenige personen of omstandigheden bekend zijn, die daarop nog zouden behooren te worden aangegeven, of daarvan moeten worden weggehaald, zulke aan het Bureau, vóór den aanvang der lo-
tening te maken.

Wanneer des de loting voor de Schutterij tusschen de ingezetenen van deze jaren zal plaats hebben, onder toezicht en onder Commissie des Bestuurs, in een der zalen van het Stadhuis, op Donderdag den 27 Junij aanstaande, op woensdags te negen ure.

Wordende alhier de belanghebbenden verzocht, om ter plaatse en ure voorschreven te compareren, of bij afwezigheid zich aldaar door een bij de voormelde Commissie bekend, en met behoorlijke schikkinge voorzien, persoon, te doen vertegenwoordigen, en om de bij de wet vereischte loting naar behooren, te doen zullende voor hen, die persoonlijk aanwezig waren en zich niet op voorsz. wijze hebben doen vertegenwoordigen, door een der leden van de Commissie worden getrokken.

Wijders dat tevens ten voorsz. dage en plaats, na den afloop dier loting, plaats zal hebben de nabijing van zoodanige personen, als daartoe, volgens de aangehaalde wet op de Schutterij, gerechtigd zijn.

Eindelijk dat den belanghebbende personen bij de loting de gelegenheid zal worden opengesteld, om de redenen van vrijstelling, waarop sommige aanspraak zouden mogen maken, ter kennis van de genoemde Commissie te brengen, met aancijfing van het artikel der wet en het onderdeel van hetzelfde, waarop zij hunne redenen gronden.

Gedaan te Utrecht den 11 Junij 1850.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
N. P. J. KIEN, vt.
Ter ordonnantie van dezelve,
W. G. v. DIJK, L. S.

De persoon van *Ose Grou* wordt bij deze oproepen, om zich onverwijld aan te melden aan het Militair Bureau ten Stadhuis.

Utrecht den 6. Junij 1850.
Ter Ordonnantie van Heeren Burgemeester en Wethouders der Stad Utrecht, uitgeg.
W. G. v. DIJK, L. S.

I T A L I E. ROME 2 Junij.

De minister van Financie heeft bekend gemaakt, dat de regering zich ijverig onledig houdt met het nemen van maatregelen, om de massa papieren geld, in omloop, te doen verminderen, zullende dat gedeelte, 't welk voor alsnog in omloop blijven moet, langzamerhand worden vernietigd.

— De allocutie van den Paus blijft nog steeds het onderwerp der gesprekken. Men verwondert er zich over, dat juist Piemont en Belgie, in welke beide rijken de Constitutie rustig den scepter zwaait, zoo heftig worden gelaakt, terwijl lof wordt toegebracht aan Oostenrijk, Napels en Frankrijk, landen waarin het principe van gezag op geene andere wijze dan door bloedige onderdrukkingen is knaan gehandhaafd worden.

TURIJN 2 Junij.

De hertog van Genua is met zijne jonge echtgenoot heden alhier aangekomen. Van de grenzen af heeft het Sardinesche volk hem overal met veel gejuich ontvangen.

— Het vonnis over den aartsbischop Franzoni geveld, betreffende eene maand gevangenis, is gerekend van kracht te zijn van den dag zijner gevangenneming, zoodat hij gisteren, den 2. Junij, weder is ontelagen.

— Uit Milaan schrijft men, dat de gezant van den Sultan, welke naar Weenen reisde, order ontvangen heeft, zich naar Rome te begeren, om den Paus te verwelkomen met den terugkeer in zijne Staten.

TURIJN 4 Junij.

Het ministerie van financien heeft een voorstel van wet ingediend, om de regering te machtigen

— Het dagblad van Genua van heden spreekt van benige onlusten te Abbenga, bij gelegenheid van de belasting op den wijn. Ze zijn echter spoedig onderdrukt.

— Sommige dagbladen hebben melding gemaakt van de gevangenneming van den bisschop van Sassari, om dezelfde reden als Mgr. Franzoni. Zulke is onjuist. Hem is enkel belet, om zich naar Genua in te schepen.

D U I T S C H L A N D. WIENEN 7 Junij.

Ons gesvernient tracht de Oostenrijksche maatregelen te verbeteren en uit te breiden. Men spreekt van den aanbouw en aankoop van schepen, en men zou deswege met de Porte in onderhandeling zijn.

— De Konstantinopel schrijft ons van den 6. Mei:

„Der poglagen van sir Stratford Canning is het gelukt, bij de Porte een voor het handelsverkeer van Engeland hoogst gewigtigen maatregel door te zetten. Scodra (Sentari, in Albanië) zal tot een openhaven worden verklaard en er zal een groot kanaal, weg van daar naar den Donau, aangelegd worden.

„De Engelsche gezant is bij de Porte in groot aanzien. Kortlings reed hij het Tuistagapaleis voorbij. Volgens een oud gebruik moet elk van het paard stijgen, als hij bij het paleis komt, waar de Sultan zich ophoudt. Sir Stratford Canning werd verzocht zich aan dat gebruik te onthouden. Hij weigerde, en bleef te paard zitten. Hij zond zijn tolk, die zich bij hem bevond, naar den Sultan, en deze kwam met het antwoord terug, dat de Engelsche ambassadeur aan dat gebruik niet gehouden was. Deze vergauning zal zich voortzetten ook tot de andere gezanten uitstrekken.”

— 5 pCt. 94 $\frac{3}{4}$; 4 $\frac{1}{2}$ pCt. 83; bank 1108.
BERLIJN 9 Junij.

Na 17 dagen onafgebroken op het ziekbed doorgebracht te hebben, ten gevolge van de toegebrachte wonden, heeft Z. M. de Koning gisteren voor de eerste maal het bed verlaten. De wonden zijn geneesende.

— De gestrengte maatregelen tegen de dagbladen is begonnen met de confiscatie der *Nationale Zeitung*.

— De Denen hebben de onderhandelingen met de vertrouwsmannen uit Holstein op eens afgebroken. Denemarken wil de zaak door een hofrecht Congres beslecht zien.

ENGELAND. LONDEN 8 Junij.

In de beide Huizen van het Parlement zijn gisteren eenige interpellation aan de ministers gericht betreffende de expeditie, welke door een aantal gelukzoekers in de Vereenigde Staten is gerust en van daar naar Cuba vertrokken is. Uit het antwoord, hetwelk de ministers hebben gegeven, blijkt, dat zij deze expeditie af en aan onderneming van vrijhandel beschouwen, wier doelwit ongetwijfeld, ten gevolge van de bevelen, welke onmiddellijk aan de seemagt der Vereenigde Staten in die wateren toegezonden waren, zou verijdeld worden. Intusschen had onze minister van buiten

...het zich tot plicht gerekend, om hetzelve te doen weten van dit feit aan den Spaanschen gezant te Parijs te geven.

De zitting van den 10 Junij in eene kolenmijn in Schiedam hebben op den 10 Junij dertien menschen het leven verloren. En anderen zwaar gekwetst.

De zitting van den 10 Junij in de Passade der Oude Schiedamsekerk, 2 1/2 pCt. 56 1/8; 4 pCt. 86; 5 pCt. 17; 3 pCt. 7 1/2; Mex. 31 1/8; 4 pCt. Port. 34 1/2.

THAARLOO-2012

De zitting van den 10 Junij in de Tweede Kamer van heden heeft de Commissie van Rapporteurs voor het ontwerp der provinciale wet haar algemeen verslag daaromtrent uitgebracht. De beraadslaging over dat ontwerp is bepaald op Vrijdag den 14 Junij, tenzij vóór dien dag de beraadslaging over de kieswet nog niet mogt zijn afgeloopen. Daarna is de Vergadering overgegaan tot de behandeling der afzonderlijke artikelen van het wets-ontwerp tot regeling van het kiesrecht, enz. Bij de beraadslaging over art. 1 zijn eenige amendementen, op dat artikel voorgesteld, behandeld, onder anderen een van den heer v. Doorn. Daarbij werd voorgesteld, dat de bevoegdheid, om stemgerechtigd te zijn, voor de benoeming van de leden van de gemeente-raden, zoude worden bepaald bij de wet op de gemeente-besturen, en niet (soo als bij het onderwerpelijke artikel wordt aangenomen) wordt bepaald op de helft van den census, die geoordeeld wordt voor de bevoegdheid van kiezers voor de leden der Staten-Generaal.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft verklaard, zich niet te kunnen vereenigen noch met het amendement van den heer v. Doorn, noch met de andere voorgestelde amendementen. Bij stemming is het amendement van den heer v. Doorn aangenomen met 83 tegen 32 stemmen.

Wijders is bepaald, dat over het eerste artikel niet zal worden gestemd, dan na de stemming over art. 100 ter zake van het tusschen die artikelen bestaande verband.

's GRAVENHAGE 10 Junij.

Heden morgen te tien ure heeft te Delft, in de orde en op de wijze, bij het Programma bepaald, de plegtige begrafenis plaats gehad van het stoffelijke overblijfsel van Z. K. H. Willem Frederik Maurits Alexander Hendrik Karel, prins der Nederlanden.

H. M. de Koningin weduwe, vergezeld van Z. K. H. prins Hendrik, heeft zaterdag den Koninklijken grafkelder te Delft bezocht.

Het Zondagsblad meldt, dat de Koningin-weduwe uit de nalatenschap van wijlen haar Gemaal voor f 250,000 aan land heeft aangekocht, tusschen Loosduinen en Scheveningen, waaronder ook Zorgvliet.

De Apost. Nuntius Belgrado heeft aan het Departement van Binnenl. Zaken de som van f 11,727 toegezonden, zijnde de opbrengst in de R. K. kerken gehouden tot leniging der rampen door den jongsten watersnood.

AMSTERDAM 10 Junij.

De munten, onlangs te Alkmaar in een pakhuis, onder den grond gevonden, welker getal reeds tot ruim 50 gestegen is, zijn waarschijnlijk van vóór het jaar 1560; een daarvan draagt het jaartal 1551; 23 anderen zijn zonder jaartal. Het zijn, volgens de Antwerpsche theesoort, ducaten, gouden kroonen, een roosennobel en waarschijnlijk een groote ericysaet van Portugal. Men mag der aannemen dat die munten, wier bedrag toen een schat was, verbergt zijn op het beleg van Alkmaar (1572), of vóór omstreken 20 vóórname ingezetenen om geboortijver werden verbannen, met verbeurdverklaring hunner goederen (1560).

De Tweede Klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut heeft Z. M. bij adres verzocht, een wetsontwerp aan de Kamers te doen voordragen, waarbij het eigendomsrecht der schrijvers betrekende bij de bestaande wetten gehandhaafd en tegen alle inbreuk beveiligd worde.

Door de Nederl. Handel-Maatschappij zijn bevracht geworden, de navolgende 80 schepen:

heden alhier ontvangen, het volgende artikel:

„Indien er eene volksbeweging in Parijs had plaats gehad zou generaal Changarnier, in overeenstemming met de meerderheid der nat. vergadering, de opperste militaire magt in handen hebben genomen, onder den titel van dictator. De opstand onderdrukt, zou Hendrik V tot Koning van Frankrijk benoemd zijn.”

dat nu wordt weder gesproken van inheelingen en verdeelingen van rijken door de Noordsche mogendheden toegestaan, welke echter om hare groote zonderlingheid geen geloof verdienen.

THAARLOO-2012

's GRAVENHAGE 10 Junij.

Heden zijn de feestelijkheden door eene vereeniging van ongeveer honderd Oud-Studenten van 1830-39 aan de Burgt geopend, die aldaar eenen maaltijd hielden. De toevloed van vreemdelingen groeit nog gedurig in grooten getale aan. De stad heeft reeds door het uitsleken van eene menigte vlaggen een feestelijk aanzien. Heden avond heeft de Vereeniging plaats aan de Zandkade Oud-Studenten van 1840-46 met dans; bij welke gelegenheid de Lidaarsche de vlaggen, eenen verlicht vaarttuig eene serenade zal geven.

Heden morgen te elf ure zijn de Vergaderingen van het Congres geopend, onder voorzitting van Jhr. Mr. Gevers van Endegeest. De Zaal is keurig net, doch eenzijdig en smaakvol gedecoreerd met nationale vlaggen.

Den 6. Junij is aan de Leydsche Hoogeschool gepromoveerd de heer P. van Bemmelen, van Almelo, in de Regten, met Theses.

Den 7. dito de heer A. J. van der Burg Brouwer, van Dail, (prov. Gelderland), in de Regten, na openbare verdediging van zijn Specimen de Quaestione: *Utrum ad heredes etiam pertineat domicilium electi vis*, en dienzelfden dag de heer B. Kleszenaar, van 's Gravenhage, in de Regten, met Theses.

Den 10. Junij de heer J. M. Presburg, van Suriname, in de Regten, na verdediging van zijn Specimen; continens: *Commentarium ad art. 134, Cod. Civ. Neerl.*

ASSEN 10 Junij.

Gelijk men weet, hebben de paddestoelel op eene bijzonder erge wijze gewoed in het huis van Arrest en Justitie alhier; in 1848 zijn, na het vruchteloos aanwenden van andere middelen, de vloerplanken, deurposten, stijlen, enz. in een der vertrekken, bij wijze van proefneming, bestreken met de houtvoef van den heer van Sameren, te Rotterdam, met dat gunstig gevolg, dat de daarmede bestreken voorwerpen tot nog toe geheel zuiver en ozaangestoken zijn gebleven, terwijl dezelve vroeger alle jaren waren aangestoken, op herstelling behoeften. Het schijnt dus, dat deze verf tegen paddestoelel zeer is aan te bevelen.

UTRECHT 11 Junij.

Men vernemen met genoegen, dat onze geachte hoogleeraar G. J. Mulder door Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen is benoemd tot ridder der orde van de Poolster.

Wij vernemen, dat de HH. Studenten binnen kort eene serenade zullen brengen aan de heeren Commissarissen van de partij door de burgers aan de Studenten gegeven.

Aan den Loonschen dijk (Noord-Brabant) is dezer dagen een nieuw school-lokaal geopend voor eene Fransche en Hollandache dag- en kostschool van den onderwijzer A. van Beek, in tegenwoordigheid van den predikant Kröze, een lid van het gemeente-bestuur, den heer M. Vermeulen, en onderscheidene andere personen. De Protestanten bezaten aldaar geen school, zoodat deze eene belangrijke aanwinst voor die gemeente is.

Voor Amsterdam: Zeeman, kap. Houf-fuer; Gezina, P. Burggraaf; Vriendschap, H. W. de Boer; Neptunus, Straat Balie, G. Mulder; W. de Boer; K. L. Swart; Wilhelmina, Stad Utrecht, P. de Boer; Lucia, J. P. Carré; Louisa Prinses der Nederlanden, H. Göbel, van Dordrecht; Gortene, J. A. van Rotterdam; Johann Hendrika, K. Hoek.

Voor Rotterdam: Dankbaarheid aan de N. H. Marinus, J. van de Boer; Admiraal, J. H. Zee-man; India, J. A. Pronk; Beurs van Rotterdam, W. C. Veenstra; Adm. van Kinsbergen, A. Gla-

Voor Dordrecht: Bato, kap. W. F. Broekmit.

Voor Middelburg: Phoenix, kap. P. H. Kasse; Pauline, P. J. Post; de Commereis Compagnie, B. J. van der Meer.

Voor Schiedam: Hendrik Jan, kap. P. Wap, van Rotterdam.

LEYDEN 10 Junij.

Heden zijn de feestelijkheden door eene vereeniging van ongeveer honderd Oud-Studenten van 1830-39 aan de Burgt geopend, die aldaar eenen maaltijd hielden. De toevloed van vreemdelingen groeit nog gedurig in grooten getale aan. De stad heeft reeds door het uitsleken van eene menigte vlaggen een feestelijk aanzien. Heden avond heeft de Vereeniging plaats aan de Zandkade Oud-Studenten van 1840-46 met dans; bij welke gelegenheid de Lidaarsche de vlaggen, eenen verlicht vaarttuig eene serenade zal geven.

Heden morgen te elf ure zijn de Vergaderingen van het Congres geopend, onder voorzitting van Jhr. Mr. Gevers van Endegeest. De Zaal is keurig net, doch eenzijdig en smaakvol gedecoreerd met nationale vlaggen.

Den 6. Junij is aan de Leydsche Hoogeschool gepromoveerd de heer P. van Bemmelen, van Almelo, in de Regten, met Theses.

Den 7. dito de heer A. J. van der Burg Brouwer, van Dail, (prov. Gelderland), in de Regten, na openbare verdediging van zijn Specimen de Quaestione: *Utrum ad heredes etiam pertineat domicilium electi vis*, en dienzelfden dag de heer B. Kleszenaar, van 's Gravenhage, in de Regten, met Theses.

Den 10. Junij de heer J. M. Presburg, van Suriname, in de Regten, na verdediging van zijn Specimen; continens: *Commentarium ad art. 134, Cod. Civ. Neerl.*

ASSEN 10 Junij.

Gelijk men weet, hebben de paddestoelel op eene bijzonder erge wijze gewoed in het huis van Arrest en Justitie alhier; in 1848 zijn, na het vruchteloos aanwenden van andere middelen, de vloerplanken, deurposten, stijlen, enz. in een der vertrekken, bij wijze van proefneming, bestreken met de houtvoef van den heer van Sameren, te Rotterdam, met dat gunstig gevolg, dat de daarmede bestreken voorwerpen tot nog toe geheel zuiver en ozaangestoken zijn gebleven, terwijl dezelve vroeger alle jaren waren aangestoken, op herstelling behoeften. Het schijnt dus, dat deze verf tegen paddestoelel zeer is aan te bevelen.

UTRECHT 11 Junij.

Men vernemen met genoegen, dat onze geachte hoogleeraar G. J. Mulder door Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen is benoemd tot ridder der orde van de Poolster.

Wij vernemen, dat de HH. Studenten binnen kort eene serenade zullen brengen aan de heeren Commissarissen van de partij door de burgers aan de Studenten gegeven.

Aan den Loonschen dijk (Noord-Brabant) is dezer dagen een nieuw school-lokaal geopend voor eene Fransche en Hollandache dag- en kostschool van den onderwijzer A. van Beek, in tegenwoordigheid van den predikant Kröze, een lid van het gemeente-bestuur, den heer M. Vermeulen, en onderscheidene andere personen. De Protestanten bezaten aldaar geen school, zoodat deze eene belangrijke aanwinst voor die gemeente is.

104 SUSC 2 Mart.

“Volgens een bericht van Venezuela alhier ontvangen, heeft het Congres er in toegestemd en was reeds een Venezueelaansche oorlogsgestoomboot van La Guayra naar Cumana vertrokken, om generaal Paez naar het eiland St. Thomas over te voeren.

VERBODEN TOEGANG GERECHTSHOF VAN UTRECHT.

den 24 Junij 1850. B. C. L. . . schuldig verklaard aan
verkrachting van een kind beneden de volle vijftien
jaren, en met toepassing van verzachtende omstan-
digheden veroordeeld tot eene correctionnele gevan-
genis van zeven jaren en in de kosten.

4. " " 4. B. . . na andermaal opgeroepen en niet verschenen te zijn, *wederspanning* verklaard aan de wet, en in de kosten veroordeeld, met bevel, dat 's Hofs arrest aan het Hofgebouw zal worden aangeplakt.

1. Twee wetten hadden achtereenvolgens het hooger en lager onderwijs geregeld, overeenkomstig eene bepaling der Constitutie, gebiedende, dat er een onderwijs door den Staat zou worden gegeven. Het middelbaar onderwijs alleen was niet geregeld, en men mogt het er voor houden, dat eene wet, met dit doel voorgedragen, zou welkom wezen. Maar niet nauwelijks was het ontwerp van wet op het middelbaar onderwijs ter sprake gekomen, of het ontmoette eene hevige tegenkanting. Het was glog men, dat men durfde beweren, dat de Constitutie geen onderwijs aan den Staat besproken had. Maar indien dit waar is, waarom heeft men dan de wetten op het hooger en lager onderwijs laten maken? Moet het onderwijs in 's Rijks athenea en kollegien gegeven, door geene wet geregeld worden, dan behoeft men dat der universiteiten en lagere scholen ook niet te regelen. Er is geen middel: maar godsdienstige driften redeneeren niet.

Aan de huylvaders, die in de Kamer der Represen-
ten zitten, durfde men het dwaas en onzinnig denkbeeld
toeschrijven, den godsdienst uit de athenaea en kollegien
te willen bannen, om er de ongodisterij en het socialis-
mus te onderwijzen: terwijl het in tegendeel waar is, dat
de wet voer het godsdienstige onderwijs de bestrijke zorg
draagt, dat het is aan dien wet de geestescheit uitdruk-
kelijk uitgesproken onderwijs te komen geven.

Eindelijk werd besloten, dat de uitvoering der wet verscheidene maanden lang zoude vereischen, terwijl er in volle Kamer vergadering, op den 27den dierzondag nog geen half millioen zou bedragen, eene voorreeping, welke wadien niet is wegedersproken geworden, terwijl men van de eerste het bewijs is schuldig gebleven.

Aldus gelukte men den gemeenen man door medelijden voor den armen schoolmeester, door lijdning voor zijner vaderen godsdienst, op te winden, hem in de meening brengende, dat het bestaan der kinderscholen en het onderwijs van den godsdienst gevaar liepen, en dat zijn zak het gelag betalen zou!

Alles wat men deze gedroeflijke petitióneering in
zich, waarbij lieden, naarwijls, kunnende lezen en t
het geheel niet schrijven, — velen stelden in plaats van
hunnen naam een kruisje — zich met het onderwijs, van
Grieksch en Latijn wildende bemoeijen! Niet alleen ver
ren zulke lieden onbaveegd om in zulke gewichtige twan
tste oordeel te vellen; maar om de grap te volledigen,
liet men eenvoudige vrouwlui en onnoozela kinderen van
8 tot 12 jaren medeteekenen (!).

Ziedaar in weinige woorden de geheele geschiedenis der aankomst tegen de zooveel besproken wet op het middelbaar onderwijs. De Kamer der Representanten en de Senaat, wien het niet onbekend was, door welke middelen de petitiën waren uitgelokt, en welke de hoedanigheid en onbevoegdheid van vele onderteekenaars was, hebben dan ook de petitionëering tegen de wet niet in aanmerking genomen."

INGEZONDENE, STUKKEN.

LETTERKUNDIG EIGENDOM.

Het drukken en in den boekhandel brengen van eene leerrede, voorgegeven als door *Dr. Heemskerk* uitgesproken, doch welk feit door dezen is ontkend, heeft aanleiding gegeven tot het opgeven eener vraag over den letterkundigen eigendom. Onzes inziens is het vraagstuk nog niet juist voorgesteld, en derhalve gebrekkig beantwoord.

Immers zal het er wel degelijk op aankomen om te bepalen wat men te verstaan hebbe door de uitdrukking: *woorden in het openbaar gesproken*. Wel wordt er beweerd dat „eene leerrede, in 't openbaar gehouden, een toneelstuk in 't openbaar vertoond, een muziekstuk in 't openbaar uitgevoerd, daardoor evenmin publiek eigendom worden, als eene schildert die openbaar ten toon gesteld wordt.” Het meer of min juist derzer sluitreden in het midden latende, moeten wij vragen: of „in 't openbaar” even juist te passe: zijn gebragt bij *toneelstuk* en *muziekstuk* als bij *leerrede*? Zijn de voorwaarden tot de toelating bij de vertooning van het eene en bij de uitvoering van het andere dezelfde, als tot het hooren eener leerrede? Neen, zal hier een ieder antwoorden. Tot het toneelstuk en muziekstuk wordt een toegangsbillet versocht, en uit kracht daarvan wordt de bezitter van hetzelfde toegelaten om te hooren, of te hooren en te zien. Het is daarmee gelegen even als met hem, die, in een genootschap of maatschappij, eene redevoering, verhandeling of gedicht gaat hooren: het is uit kracht van een toegangsbillet of van het lidmaatschap. In dier voege beschouwen wij het zelfs met de toelating van gasten bij eene of anders zitting van het Nederlandsch Instituut: als eene gunst wordt den gasten toegestaan om te komen hooren. De leden van het Instituut onderling zijn evenaar jegens elkander gebonden als leden van eenzelfde of verwantschappelijke vereenigingen of kringen, van welken aard of strekking ze zijn mogen. — Alle plaatsen derhalve waar men uit kracht van lidmaatschap, van toegangsbillet, of van gunst wordt toegelaten, om te hooren, of te hooren en te zien, of ook enkel om te zien — daarin mist men het eigenlijke karakter van publiciteit. Het is niet die openbaarheid, welke eene hoorder het recht zou verleen om het gehoorde ook in een anderzigt te gaen toe te zichten, dat hij het te zijnen voordeele of anderszins, dan wel ten bate of ten nade van anderen zou mogen publiek maken.

Figure 1. The effect of the number of trials on the number of correct responses. The number of correct responses was significantly higher than the number of incorrect responses in all cases. The number of correct responses was significantly higher than the number of incorrect responses in all cases. The number of correct responses was significantly higher than the number of incorrect responses in all cases.

Men neme eens aan, dat de Heeren Docenten der Handelschool te Amsterdam, of eenigen onder hen, mijnen goedvinden het bijwonen hunner voordragten in de Handelschool open te stellen voor allen, die zich daartoe in de naamogten aanbieden, en zulks onvoorwaardelijk, zonder naamtoegangkaart of naam te vragen: in dat geval hielden die Heeren openlijke voorlezingen, door hen werd in het openbaar gesproken. Zij zouden geen wet hebben — althans onzes inziens — zich te beklagen in gevalle hunne voordragting door een ander in het publiek werd verspreid.

Het is ruim twintig jaren geleden, dat de Heer *Villemain*, te Parijs, openbare voordrachten hield, over de
 geestesverwantschap der grootte schrijvers van de 18e eeuw
 in Groot-Brittannië, Italië en Frankrijk, later over de
 Letterkunde der middeleeuwen, enz., welke allen door
 een uitgezocht en talrijk publiek werden bezocht. Wij
 herinneren ons hoe die, destijds zoo gevierde redenaar
 zich haastte ieder zijner voordrachten, door hem *Leçon*
 genoemd, zoodra ze door hem waren gehouden, in het
 licht te geven. Zou niet gedeeltelijk de vrees dat anderen
 zich van die voordrachten, als *domaine public* mochten
 meester maken, en ze of in haar geheel, dan wel meere
 of min verminkt, in het licht geven, aanvankelijk uitdrukkend
 tot die haastige uitgave van elke gehondene *Leçon* heb-
 ben bijgedragen? Zijn *Leçons* *Chateaubriand* *Villemain*
 voorbeeld, door, in gelijker wijze, uit te geven zijne
 voordrachten over de *Historie de la Civilisation*, destijds
 door hem mede openlijk gehouden. *Victor Cousin*, even
 als zij, bezoldigd om openbare voordrachten te houden,
 gaf, indien wij ons niet vergissen, even als zij, zijne
Leçons stuksgewijze in het licht.

Dit alles zal wel genoeg wezen om duidelijk te maken, hetgeen men te verstaan hebbe door de uitdrukking „woorden in het openbaar gesproken.” — Hij echter: die „woorden in het openbaar gesproken,” zonder de vergunning van hem, die ze gesproken heeft, publiek maakt, is verplicht het gesproken woordelijk terug te geven, en bij ontrouw deswege — willens of onwillens, dit is onverschillig — heeft de spreker hier woorden het regt den uitgever zijner leerrede, redevoering of wat ook, in recht te vervolgen. Dit is een onmiskenbaar regt van ieder, die in het openbaar spreekt, en het zal voor den regter genoeg wezen wanneer de spreker, des noodz de naauwkeurigheid van zijn handschrift bezweert, of, in gevalle de spreker voor de vuist heeft gesproken, wanneer een zeker getal achtenswaardige personen verklaart dat de uitgever de leerrede of redevoering onnaauwkeurig of verminkt heeft publiek gemaakt.

29. April 1850.

ADVERTENTIEN.

(1571) * Heden baviel voorspeditg van ééne
DOCHTER de Hoog welgeboren Vrouwe COENEN,
geboren von PESTEL.
Amersfoort, den 7. Junij 1850.

(1572) * * * Heden beviel voorspoedig van een
welgeschapene **DOCHTER L. B. D. VAN VIEGEN**,
hartelijk geliefde echtgenoot van

J. W. PFEIL.
Utrecht den 8 Junij 1850.

(1573) ** Heden beviel voorspoedig van eenen
ZOON ANNA CLARA VAN LEUSDEN, geliefte
Echtgenoot van J. W. OOSTERBAAN.
Utrecht den 9. Junij 1860.

(1574) * * * Tot bittere droefheid van mij en mijne beide kinderen, overleed heden mijne hartelijk geliefde Echtgenoot Vrouwe J. H. C. van BERN.

Wijk bij Duurstede
den 6. Junij 1850. H. J. Y. MARLÉNHOF.
• Strekkende deze, zoo voor algemeene als bijzon-
dere Kennisgeving.

(1575) Voor de vele omdubbelzinnige bewijzen van deelneming en belangstelling, gedurende de ziekte en bij het overlijden van mijnen Zoon

8. Junij 1850.

(1676) Van de moedervulde bewijzen van
doelwaaing, en de langdurende ziekte en overlijden
mijner zwaargedotte, beting ik langs dezen weg mij-

Utrecht 12/6 1850. T. REESTER

T. REESBAMP.

OMSCHRIJVING.		des Obligatie-Handels.			
	van	tot	gehl.		
NEDERLAND.					
Werkel. Schuld.	2 1/2	pCt.	56 7/10	56 1/2	56 7/10
ditto dito	3	"	56 1/2	56 1/2	56 1/2
ditto dito	4	"	56 1/2	56 1/2	56 1/2
FRANKRIJK.					
Certificaten	5	"	52 1/2	52	52 1/2
RUSSLAND.					
by Hope & Comp.	5	pCt.	104 1/2	105	105
ditto 1828 en 1829	5	"	104 1/2	105	105
ditto Cert. 1831 & 1832	5	"	96 1/2	97	97 1/2
Cert. 1840	4	"	87 1/2	87 1/2	87 1/2
Certificaten by Sibirsk	4	"	86 1/2	87	87 1/2
POËNEN.					
Aandelen 1826 & 1829	5	"	100 1/2	100	100
SPANJE.					
Oblig. Arden.	5	pCt.	12 1/2	12 1/2	12 1/2
Oblig. Arden	5	"	12 1/2	12 1/2	12 1/2
Oblig. Arden	5	"	12 1/2	12 1/2	12 1/2
Bimstek. Schuld.	5	"	81 1/2	81 1/2	81 1/2
Ardena. Comp.	5	"	81 1/2	81 1/2	81 1/2
OOSTERRIJK.					
Oblig. Metalliek	5	"	75 1/2	76 1/2	76 1/2
ditto dito	5	"	80 1/2	81 1/2	81 1/2
ditto	5	"	81 1/2	81 1/2	81 1/2
PRUSSEN.					
Bans. Reize	5	"	47 1/2	47 1/2	47 1/2
Certific. by Roon	5	"	47 1/2	47 1/2	47 1/2
BRAXILIE.					
Geld 1822 & 1823	5	pCt.	20 1/2	20 1/2	20 1/2
Pontevado	5	"	20 1/2	20 1/2	20 1/2
ditto	5	"	20 1/2	20 1/2	20 1/2
AMERIKA.					
Pera 1822	4 1/2	pCt.	76 1/2	76 1/2	76 1/2
Venezuela Obl.	6	pCt.	84 1/2	84 1/2	84 1/2
Grenada Oblig.	1 1/2	"	38 1/2	38 1/2	38 1/2
Mexic. Obl. 1837	1005	"	29 1/2	29 1/2	29 1/2